การพัฒนาบทเรียนภาษาไทยและภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวชุมชนในพื้นที่ตำบลแม่วิน อำเภอแม่วาง จังหวัดเชียงใหม่

DEVELOPMENT OF THAI AND ENGLISH INSTRUCTIONAL MATERIAL FOR COMMUNITY TOURISM IN MAE Win SUB-DISTRICT, MAE WANG DISTRICT, CHIANGMAI PROVINCE

ชิดธิณัฐ คอมแพงจันทร์[1*], ภุสัสชิ กันทะบุผา[2], คณินวรธันญ์ ไชยรบ[3], และ ภาสินีส์ เหลืองวิเศษกุล[4]

Chidthinut Khomphangchan[1*], Phusatchi Kanthabupha[2], Kaninnaworathan Chairob[3]

and Pharsinee Luangvisethgul[4]

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่, 202 ต.ช้างเผือก อ.เมืองเชียงใหม่ จ.เชียงใหม่ 50300[1, 2, 3, 4]

Chiang Mai Rajabhat University, 202 Changphuk, Mueang Chiang Mai, Chiang Mai 50300[1, 2, 3, 4]

*Corresponding author E-mail: chidthinut_kho@cmru.ac.th

(Received: 28 May, 2021; Revised: 28 Jun, 2022; Accepted: 28 Jun, 2022)

บทคัดย่อ

การวิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. พัฒนาบทเรียนภาษาไทยและภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวชุมชน ฯ 2.เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ก่อนและหลังเรียนภาษาไทยและภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวชุมชน ฯ 3. ศึกษาความพึงพอใจของผู้เข้าอบรมที่มีต่อการอบรมภาษาไทยและภาษาอังกฤษเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวชุมชน ฯ กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยวในพื้นที่ตำบลแม่วิน อำเภอแม่วาง จังหวัดเชียงใหม่ ได้มาด้วยวิธีการสุ่มจากการทำแบบสัมภาษณ์ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสำรวจความต้องการด้านภาษาไทยและภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวชุมชน ฯ บทเรียนภาษาไทยและภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวชุมชน ฯ แบบทดสอบความรู้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวชุมชน ฯ และแบบประเมินความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมอบรมเชิงปฏิบัติการภาษาไทยและภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวชุมชน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและทดสอบสมมติฐานโดยการใช้ t-test dependent (Paired Samples t-test)

ผลการวิจัยพบว่า 1. บทเรียนด้านการใช้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวชุมชนในพื้นที่ตำบลแม่วิน อำเภอแม่วาง จังหวัดเชียงใหม่มี จำนวน 7 บทเรียน ได้แก่ 1) การใช้ภาษาไทยในการนำเที่ยว 2) การใช้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษเพื่อการต้อนรับนักท่องเที่ยว 3) การใช้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษเพื่อการแนะนำสถานที่ท่องเที่ยว 4) การใช้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษเพื่อการแนะนำที่พัก 5) การใช้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษเพื่อการแนะนำร้านอาหาร 6) การใช้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษเพื่อการแนะนำของที่ระลึก และ 7) การใช้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษในการบริการด้านอื่น ๆ โดยบทเรียนมีประสิทธิภาพ E_1 / E_2 เท่ากับ 76.39 / 86.57

2. การใช้ทักษะภาษาไทยและภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวชุมชน ฯ ของผู้เข้าร่วมอบรมหลังจากใช้แบบเรียนภาษาไทยและภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวชุมชน ฯ สูงกว่าก่อนเข้าอบรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ. 05 3. ด้านความพึงพอใจในการอบรมเชิงปฏิบัติการพบว่าผู้เข้าอบรมมีความพึงพอใจในการอบรมภาษาไทยและภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวชุมชน ฯ ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ: ภาษาไทย, ภาษาอังกฤษ, การสื่อสาร, การท่องเที่ยวชุมชน

[1,2,3,4] *อาจารย์ สาขาวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารเชิงธุรกิจ วิทยาลัยนานาชาติ*

ABSTRACT

The objectives of this study were to: 1) develop Thai and English instruction material for community tourism; 2) compare the achievement before and after learning the instruction material; and 3) investigate participants' satisfaction with the instruction material in order to promote community tourism. The data was gathered through random interviews with staffs from the tourism industry in Mae Win Subdistrict, Mae Wang District, Chiang Mai Province. To meet the objectives, for community tourism, a questionnaire about the requirements was designed, including Thai and English instruction material, competency exams, and evaluation of participant satisfaction. The frequency, mean, and standard deviation of the data were calculated, and the hypothesis was tested using a t–test dependent (Paired Samples t–test).

2) The communication skills for community tourism, both Thai and English, of participants were significantly different than the pre–test before the lessons at 0.05; and 3) Thai and English instruction material for community tourism was determined to have the greatest degree of satisfaction among the participants with regard to the workshop.

KEYWORDS: Thai Language, English Language, Communication, Community Tourism

บทนำ

ตำบลแม่วิน จังหวัดเชียงใหม่มีลักษณะภูมิประเทศส่วนใหญ่เป็นภูเขาสลับซับซ้อน มีสภาพเป็นป่าดิบเขาและที่ราบลุ่มในบางส่วน เป็นพื้นที่สำหรับอยู่อาศัยประมาณร้อยละ 20 เป็นพื้นที่ป่าเขาจำนวนร้อยละ 40 และพื้นที่อื่นอีกจำนวนร้อยละ 10 ตำบลแม่วินมีทั้งหมด 19 หมู่บ้าน เป็นหมู่บ้านชาวปกาเกอะญอ (กะเหรี่ยง) จำนวน 12 หมู่บ้าน หมู่บ้านชาวม้ง จำนวน 2 หมู่บ้าน หมู่บ้านคนพื้นราบจำนวน 4 หมู่บ้าน และหมู่บ้านกะเหรี่ยงรวมกับคนพื้นราบ จำนวน 1 หมู่บ้าน (ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอแม่วาง, 2554) มีการประกอบอาชีพบริการบ้านพักแบบโฮมสเตย์ บ้านพักตากอากาศแบบรีสอร์ตบ้านพักแบบลานกางเต็นท์ รวมถึงบ้านพักแบบเอเฟรมของศูนย์พัฒนาโครงการหลวงในพื้นที่

ตำบลแม่วินเป็นพื้นที่ท่องเที่ยวที่สำคัญของอำเภอแม่วางมีกิจกรรมการท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียง คือการขี่ช้าง ล่องแพ การเดินป่า มีสถานที่ท่องเที่ยวด้านอารยธรรม มีแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ เช่น น้ำตก นาขั้นบันได รวมถึงสวนดอกไม้ของศูนย์พัฒนาโครงการหลวงในพื้นที่และศูนย์ส่งเสริมเกษตรที่สูงจังหวัดเชียงใหม่ในช่วงฤดูหนาว

นอกจากนี้ยังมีสินค้าอุตสาหกรรมในครัวเรือนขนาดเล็กโดยใช้แรงงานคนในครอบครัวและแรงงานภายนอกจากคนในชุมชน เช่น หัตถกรรมเครื่องเงิน จักสาน ทอผ้า ผลิตภัณฑ์เรือใบจำลอง เกมไม้ ซึ่งผลิตภัณฑ์เหล่านี้เป็นสินค้าที่ระลึกสำหรับผู้ที่มาท่องเที่ยวในพื้นที่ตำบลแม่วิน อำเภอแม่วาง จังหวัดเชียงใหม่ (องค์การบริหารส่วนตำบลแม่วิน, 2561)

พื้นที่ตำบลแม่วิน อำเภอแม่วาง จังหวัดเชียงใหม่มีจุดอ่อนด้านภาษาเพื่อการสื่อสาร โดยเฉพาะภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ด้านภาษาไทยมีความจำเป็นเร่งด่วนเนื่องจากในพื้นที่ประกอบด้วยกลุ่มชาติพันธุ์ม้งและกะเหรี่ยง ซึ่งโอกาสในการใช้ภาษาไทยในชีวิตประจำวันมีน้อย หากได้รับการพัฒนาการใช้ภาษาไทยจะเป็นการสนับสนุนการดำเนินงานของสถานที่ท่องเที่ยวสำหรับรองรับนักท่องเที่ยวชาวไทยเนื่องจากพื้นที่ตำบลแม่วินอำเภอแม่วาง จังหวัดเชียงใหม่ เริ่มทำตลาดการท่องเที่ยวในคนไทยมากขึ้น เพื่อลดความเสี่ยงในการพึ่งพาตลาดต่างชาติ (ประชาชาติ, 2562) และภาษาอังกฤษมีความจำเป็นเนื่องจากมีนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศโดยแบ่งเป็นนักท่องเที่ยวยุโรปร้อยละ 60 จีน ร้อยละ 20 และเกาหลี มาเลเซีย ญี่ปุ่น รวมร้อยละ 20 เข้าไปท่องเที่ยวในเขตพื้นที่ลุ่มน้ำวางตอนล่าง เช่น หมู่บ้านแม่สะป๊อก ที่ชาวต่างชาตินิยมไปท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมเพื่อเรียนรู้ร่วมกับเจ้าของแหล่งท่องเที่ยว เป็นต้น เพื่อยกระดับชุมชนสู่การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และยั่งยืน การสื่อสารจึงเป็นสิ่งจำเป็นเพราะจะทำให้ชุมชนซึ่งเป็นเจ้าของแหล่งท่องเที่ยวสามารถพูดคุยและทำความเข้าใจกับนักท่องเที่ยวได้โดยตรง โดยมีภาษาเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการสื่อสารและแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิด และประสบการณ์ในการท่องเที่ยว กลุ่มผู้วิจัยจึงดำเนินการพัฒนาบทเรียนภาษาไทยและภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวในชุมชน เพื่อให้การท่องเที่ยวชุมชนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน

แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย มีดังนี้

ทฤษฎีการมีส่วนร่วมของชุมชน สรฤทธ จันสุข (2555) ได้กล่าวถึงการมีส่วนร่วมว่าเป็นการเข้าร่วมอย่างแข็งขันของกลุ่มบุคคลในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ของการดำเนินกิจกรรมอย่างหนึ่งและมีส่วนสนับสนุนที่เป็นไปในรูปแบบของผู้เข้าร่วม มีส่วนกระทำให้เกิดผลของกิจกรรมที่เข้าร่วมมิใช่เป็นผู้คิดตัดสินใจหรือผู้ได้รับประโยชน์ การกำหนดวัตถุประสงค์และวางแผนร่วมกันก็เป็นการมีส่วนรวมในการวางแผนพัฒนาโครงการ การมีส่วนร่วมในการรับประโยชน์จากการบริการ รวมทั้งมีส่วนร่วมในการควบคุมประเมินโครงการของชุมชน ซึ่งอาจเป็นไปในรูปแบบของตัวแทนหรือเป็นไปโดยการได้เข้ามามีส่วนร่วมด้วยตนเอง สุริยน ตันตราจิณ (2554) ได้กล่าวถึงการมีส่วนร่วมว่าเป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนไม่ว่าจะเป็นบุคคลหรือกลุ่มบุคคลเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งไม่ว่าจะเป็นทางตรงหรือทางอ้อมในลักษณะของการร่วมรับรู้ ร่วมคิด ร่วมทำในส่วนที่มีผลกระทบต่อตนเองหรือชุมชน ณัฐพร แสงประดับ (2557) ให้ความหมาย

ของการมีส่วนร่วมว่าเป็นการเกี่ยวข้องทางด้านจิตใจและอารมณ์ของบุคคลหนึ่งในสถานการณ์กลุ่ม ซึ่งผลของการเกี่ยวข้องดังกล่าวเป็นเหตุเร้าใจให้การกระทำบรรลุจุดมุ่งหมายของกลุ่มนั้น ทำให้เกิดความรู้สึกร่วมรับผิดชอบกับกลุ่มดังกล่าว นอกจากนี้ยังได้กล่าวถึงปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วม ได้แก่ ความศรัทธาที่มีในตัวบุคคล ความเกรงใจที่มีต่อตัวบุคคลที่เคารพนับถือหรือมีเกียรติยศตำแหน่ง ทำให้การมีส่วนร่วมเป็นไปด้วยความเต็มใจ กล่าวโดยสรุป การมีส่วนร่วมหมายถึงการเข้าร่วมของบุคคลในการทำกิจกรรมดำกิจกรรมหนึ่งโดยอาจมีส่วนร่วมในการตัดสินใจซึ่งอาจเป็นทั้งการตัดสินใจด้วยตนเอง หรือการมีตัวแทนทำให้กิจกรรมต่าง ๆ บรรลุวัตถุประสงค์

ทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจ

จิตตินันท์ เตชะคุปต์ (2555) กล่าวว่า ความพึงพอใจคือภาวการณ์ที่แสดงออกถึงความรู้สึกในทางบวกของบุคคลอันเกิดจากผลของการเปรียบเทียบการรับรู้สิ่งที่ได้รับจากการบริการ ไม่ว่าจะเป็นการรับบริการหรือการให้บริการในระดับที่ตรงกับการรับรู้ความคาดหวังของการบริการนั้น น้ำลิน เทียมแก้ว (2556) กล่าวว่า ความพึงพอใจหมายถึงความรู้สึกชอบหรือพอใจที่มีต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่งหรือต่อองค์ประกอบและสิ่งจูงใจในด้านต่าง ๆ ซึ่งเป็นผลมาจากความสนใจส่งผลให้มีทัศนคติที่ดีเมื่อได้รับการตอบสนองตามความต้องการของตนเอง ศราวณี แดงไสว (2556) กล่าวว่าโดยทั่วไปการประเมินความพึงพอใจมี 2 ด้าน คือความพึงพอใจในการทำงาน และความพึงพอใจในการบริการ ซึ่งความพึงพอใจนั้นเป็นความคิดและทัศนคติที่ไม่สามารถมองเห็นเป็นรูปธรรมได้ การวัดความพึงพอใจสามารถวัดได้โดยให้แสดงความคิดเห็น ความคิดเห็นนั้นต้องตรงกับสิ่งที่รู้สึกจริง จึงจะวัดเป็นความรู้สึกพึงพอใจได้

กล่าวโดยสรุป ความพึงพอใจหมายถึงแนวความคิดของบุคคลใดบุคคลหนึ่งที่เป็นเชิงบวกต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่ตรงกับความคาดหวังของบุคคลนั้น สามารถวัดได้โดยการให้บุคคลแสดงความคิดเห็นต่อสิ่งนั้น

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาทักษะภาษาไทยและภาษาอังกฤษเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวที่น่าสนใจมีดังนี้

งานวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยว เช่น งานวิจัยของ วราพร พูลเกษ, วนุชชิดา ศุภัควนิช และธีติพล วิมุกตานนท์ (2558) ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษของหมู่บ้านโฮมสเตย์เพื่อเพิ่มศักยภาพการท่องเที่ยวบ้านโคกโก่ง ตำบลกุดหว้า อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดกาฬสินธุ์โดยศึกษาเกี่ยวกับความต้องการด้านเนื้อหาในการพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษของชุมชนหมู่บ้านโฮมสเตย์ พัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษของชุมชนหมู่บ้านโฮมสเตย์เพื่อเพิ่มศักยภาพการท่องเที่ยว และเพื่อศึกษาความพึงพอใจในการพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษเพื่อเพิ่มศักยภาพการท่องเที่ยว โดยมีกลุ่มเป้าหมายคือ ชุมชนหมู่บ้านโฮมสเตย์ บ้านโคกโก่ง ตำบลกุดหว้า อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 30 คน เครื่องมือที่ใช้คือ แบบสัมภาษณ์ความต้องการเนื้อหาในการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของชุมชนหมู่บ้านโฮมสเตย์ แบบประเมินชุดฝึกอบรมการพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษของชุมชนหมู่บ้านโฮมสเตย์ และแบบสอบถามความพึงพอใจในการพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษของชุมชนหมู่บ้านโฮมสเตย์ที่มีต่อการอบรม ผลการวิจัยพบว่า ชุมชนหมู่บ้านโฮมสเตย์มีความต้องการเนื้อหาเกี่ยวกับการต้อนรับนักท่องเที่ยว การแนะนำเกี่ยวกับที่พักโฮมสเตย์ แหล่งท่องเที่ยวในหมู่บ้านโฮมสเตย์ วัฒนธรรมประเพณี และอาหารท้องถิ่นตามลำดับ หลังการฝึกอบรมกลุ่มชุมชนหมู่บ้านโฮมสเตย์บ้านโคกโก่งมีความสามารถในการพัฒนาทักษะการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสูงกว่าก่อนการฝึกอบรม ส่วนความพึงพอใจในการพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษของชุมชนหมู่บ้านโฮมสเตย์อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีความคิดเห็นว่า ชุมชนหมู่บ้านโฮมสเตย์ได้รับประโยชน์ในการพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษมากที่สุด ศิริลักษณ์ วีรทัต (2558) ศึกษาการพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษในการสร้างมัคคุเทศก์น้อยอาสาเพื่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

ของโรงเรียนบ้านทาป่าเปา อำเภอแม่ทา จังหวัดลำพูน มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบริบทชุมชนทางภูมิสังคมด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของบ้านทาป่าเปา และโรงเรียนบ้านทาป่าเปา อำเภอแม่ทา จังหวัดลำพูน และเพื่อสร้างกระบวนการพัฒนาและประเมินผลการพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนในการถ่ายทอดข้อมูลเชิงนิเวศแก่นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพและเป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการในห้องเรียน โดยผู้ให้ข้อมูลการวิจัยเป็นผู้อาวุโส ปราชญ์ชุมชนด้านยาสมุนไพร กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-5 โรงเรียนบ้านทาป่าเปา จังหวัดลำพูน จำนวน 5 คน โดยเป็นอาสาสมัคร ผลการศึกษาพบว่า บริบทชุมชนทางภูมิสังคมด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของบ้านทาป่าเปาคือ มีสภาพพื้นที่หมู่บ้านเป็นพื้นที่ราบเชิงเขา แม่น้ำทาทางทิศตะวันตกและลำห้วยทรายขาวไหลผ่านหมู่บ้าน มีความหลากหลายของชนิดของป่าที่พบคือป่าเต็งรัง ป่าเบญจพรรณและป่าดงดิบแล้ง การจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศดำเนินการโดยคนในชุมชน กิจกรรมการท่องเที่ยวไม่มีรูปแบบตายตัวเพื่อให้สอดคล้องกับจุดประสงค์หลักของนักท่องเที่ยวกลุ่มนั้น ๆ และความพร้อมของชุมชน ซึ่งจากการวิเคราะห์การจัดการท่องเที่ยวของบ้านทาป่าเปาพบว่ามีความสอดคล้องกับหลักการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ สร้างกระบวนการพัฒนาและประเมินผลทักษะการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนในการถ่ายทอดข้อมูลเชิงนิเวศแก่นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ โดยเริ่มจาก สัมภาษณ์ผู้นำชุมชน เดินป่าเพื่อการศึกษาธรรมชาติร่วมกับนักท่องเที่ยว สัมภาษณ์ครูและผู้อำนวยการ ประชุมครูกลุ่มย่อย สังเกตนักเรียนด้านทักษะการพูดภาษาอังกฤษในห้องเรียน สังเกตและถ่ายภาพกิจกรรมต้อนรับนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ ศึกษาเอกสารและจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ตามหลักการธรรมชาติของสมอง 9 แผน และบทพูดภาษาอังกฤษ 4 ชุด ดำเนินกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ตามหลักการธรรมชาติของสมอง 9 แผนโดยใช้บทภาษาอังกฤษ 4 ชุด ประเมินผลก่อนเรียนและประเมินผลหลังเรียน ผลสัมฤทธิ์ทักษะการพูดภาษาอังกฤษของมัคคุเทศก์น้อยอาสาเพื่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศก่อนเรียนและหลังเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และมัคคุเทศก์น้อยอาสามีความสามารถพูดภาษาอังกฤษเพิ่มขึ้นทุกคนหลังจัดกิจกรรม

ส่วนงานวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาทักษะภาษาไทยเพื่อการท่องเที่ยวพบงานวิจัยของ Zhang (2557) เรื่อง แบบเรียนภาษาไทยเพื่อการท่องเที่ยวสำหรับนักศึกษาชาวจีน วิชาเอกภาษาไทย มหาวิทยาลัยยูนนานนอร์มอล สาธารณรัฐประชาชนจีน มีจุดประสงค์เพื่อสร้างแบบเรียนภาษาไทยเพื่อการท่องเที่ยวสำหรับนักศึกษาชาวจีน วิชาเอกภาษาไทย มหาวิทยาลัยยูนนานนอร์มอล สาธารณรัฐประชาชนจีน ให้มีประสิทธิภาพของแบบเรียนตามเกณฑ์ โดยกำหนดเกณฑ์ไว้คือ 80/80 ผู้วิจัยสร้างแบบเรียน หลังจากนั้นผู้วิจัยนำแบบเรียนไปทดลองเพื่อหาประสิทธิภาพกับกลุ่มตัวอย่างคือ นักศึกษาชาวจีนวิชาเอกภาษาไทยชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยยูนนานนอร์มอล จำนวน 10 คน เป็นกลุ่มตัวอย่างคัดเลือกแบบเจาะจง คือ นักศึกษาที่มาศึกษาในประเทศไทยตามโครงการความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ปีการศึกษา 2555 ผลการศึกษาพบว่า แบบเรียนภาษาไทยเพื่อการท่องเที่ยวสำหรับนักศึกษาชาวจีนวิชาเอกภาษาไทย มหาวิทยาลัยยูนนานนอร์มอล สาธารณรัฐประชาชนจีน มีประสิทธิภาพ E_1/E_2 เท่ากับ 85.06/82.00 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ดังนั้น แบบเรียนนี้จึงสามารถนำไปประกอบการเรียนการสอนได้งานวิจัยของ สินีนารถ ราชชมภู (2557) เกี่ยวกับการสร้างแบบเรียนภาษาไทยเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมสำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ สถานที่ท่องเที่ยว วิถีชีวิตและประเพณีไทย ที่มีประสิทธิภาพ และเพื่อให้ผู้เรียนชาวต่างชาติได้เรียนรู้วิถีชีวิตและวัฒนธรรมของคนไทยจากสถานที่ท่องเที่ยว ผู้วิจัยได้สร้างแบบเรียนภาษาไทยเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม 4 ภาค คือ ภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้หลังจากนั้นจึงได้นำแบบเรียนไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน6 ท่าน ประเมินคุณภาพของแบบเรียน โดยมีการประเมินด้านรูปเล่ม และเนื้อหา โดยคะแนนการประเมินของทั้งสองส่วนอยู่ในเกณฑ์ที่ดีสามารถนำไปสอนผู้เรียนชาวต่างชาติได้

จากการรวบรวมงานวิจัยดังกล่าวข้างต้นพบว่ามีการพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษของพื้นที่อื่น ๆ และกลุ่มมัคคุเทศก์น้อยยังไม่พบการพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษสำหรับการท่องเที่ยว ส่วนการพัฒนาทักษะภาษาไทยพบการวิจัยเรื่องการจัดทำแบบเรียนภาษาไทยสำหรับการท่องเที่ยวสำหรับนักศึกษาต่างชาติที่เรียนภาษาไทย ยังไม่พบการพัฒนาทักษะภาษาไทยเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวในกลุ่มคนไทยและกลุ่มชาติพันธุ์

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. พัฒนาบทเรียนภาษาไทยและภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวชุมชน ฯ

2. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยงชุมชน ฯ ก่อนและหลังการใช้บทเรียนภาษาไทยและภาษาอังกฤษเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวชุมชน

3. ศึกษาความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมอบรมที่มีต่อการอบรมภาษาไทยและภาษาอังกฤษเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวชุมชน

สมมุติฐานการวิจัย

เมื่อใช้บทเรียนภาษาไทยและภาษาอังกฤษเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวชุมชนในการสอนทักษะภาษาไทยและภาษาอังกฤษให้แก่ผู้ประกอบการการท่องเที่ยวในชุมชนแล้ว ผู้ประกอบการมีความรู้เกี่ยวกับภาษาไทยและภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวชุมชนมากขึ้น และผู้ประกอบการมีความพึงพอใจต่อการอบรมภาษาไทยและภาษาอังกฤษเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวชุมชน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

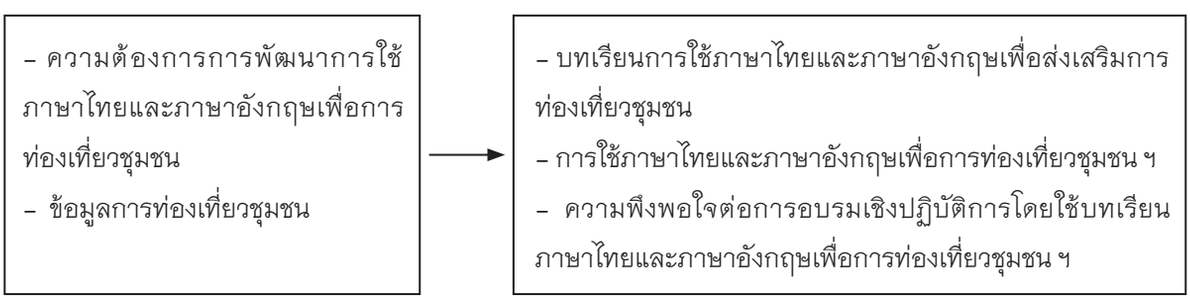

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยนี้ดำเนินการวิจัยแบบผสม (Mixed Method) เก็บรวบรวมทั้งเชิงคุณภาพ (Qualitative) ด้วยการสัมภาษณ์ และเชิงปริมาณ (Quantitative) ด้วยการใช้แบบสอบถาม รวมถึงการอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาภาษาไทยและภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยว

ประชากร

ผู้ประกอบการการท่องเที่ยวในพื้นที่ตำบลแม่วิน อำเภอแม่วาง จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 85 คน

กลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างด้วยการสัมภาษณ์เกี่ยวกับทักษะการใช้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวโดยสัมภาษณ์ผู้ประกอบการการท่องเที่ยว จำนวน 85 คน ผู้ที่ตอบแบบสัมภาษณ์ภาษาไทยและภาษาอังกฤษได้คะแนนต่ำกว่าร้อยละ 40 จะต้องเข้าร่วมการอบรม ได้ผู้เข้าร่วมวิจัยทั้งหมด 36 คน

เครื่องมือการวิจัย

1. แบบสำรวจความต้องการด้านการใช้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวในพื้นที่ตำบลแม่วิน อำเภอแม่วาง จังหวัดเชียงใหม่

2. บทเรียนภาษาไทยและภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยว

3. แบบทดสอบความรู้ด้านภาษาไทยและภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวเป็นข้อสอบแบบปรนัย

ตอบถูกต้องได้ 1 คะแนน ตอบผิดได้ 0 คะแนน

4. แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมอบรมที่มีต่อการอบรมภาษาไทยและภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวโดยใช้เกณฑ์การประเมินของ Likert 5 ระดับ โดยกำหนดช่วงของการวัด ดังนี้

4.21 – 5.00 หมายถึง มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด

3.41 – 4.20 หมายถึง มีความพึงพอใจในระดับมาก

2.61 – 3.40 หมายถึง มีความพึงพอใจในระดับปานกลาง

1.81 – 2.60 หมายถึง มีความพึงพอใจในระดับน้อย

1.00 – 1.80 หมายถึง มีความพึงพอใจในระดับน้อยที่สุด

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยมีวิธีการสร้างและทดสอบเครื่องมือ ดังนี้

1. แบบสำรวจความต้องการด้านการใช้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวในพื้นที่ตำบลแม่วิน อำเภอแม่วาง จังหวัดเชียงใหม่ มีขั้นตอนในการสร้าง ดังนี้

1.1 ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาด้านการสื่อสารภาษาไทยและภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยว

1.2 สร้างแบบสำรวจจากการรวบรวมปัญหาด้านการสื่อสารภาษาไทยและภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยว

1.3 นำแบบสำรวจความต้องการด้านการใช้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยว ในพื้นที่ตำบลแม่วิน อำเภอแม่วาง จังหวัดเชียงใหม่ ไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการใช้ภาษาไทย 1 ท่าน ผู้เชี่ยวชาญด้านการใช้ภาษาอังกฤษ 1 ท่าน และผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาชุมชน 1 ท่าน ตรวจสอบถูกต้องของเนื้อหาเพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไข

1.4 นำแบบสำรวจความต้องการด้านการใช้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวที่ได้ปรับปรุงแล้วนำไปสำรวจในพื้นที่

2. บทเรียนภาษาไทยและภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยว

2.1 ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการด้านการใช้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยว

2.2 ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวในพื้นที่ตำบลแม่วิน อำเภอแม่วาง จังหวัดเชียงใหม่

2.3 สร้างบทเรียนการภาษาไทยและภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยว

2.4 นำบทเรียนภาษาไทยและภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาไทย 1 คน และผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาอังกฤษ 1 คน และผู้เชี่ยวชาญด้านการท่องเที่ยว 1 คน ตรวจสอบความถูกต้องของการใช้ภาษา และความเหมาะสมของเนื้อหา

2.5 นำบทเรียนที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้กับกลุ่มผู้ประกอบการการท่องเที่ยวในอำเภอเมืองเชียงใหม่ 20 คน โดยใช้เวลา 3 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 ครั้ง ครั้งละ 3 ชั่วโมง รวม 27 ชั่วโมง หาค่าประสิทธิภาพ E_1/E_2 ได้เท่ากับ 76.39 / 86.57

2.6 นำบทเรียนไปใช้อบรมเชิงปฏิบัติการการพัฒนาศักยภาพด้านการสื่อสารภาษาไทยและภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวกับกลุ่มผู้ประกอบการการท่องเที่ยวในพื้นที่ตำบลแม่วิน อำเภอแม่วาง จังหวัดเชียงใหม่ โดยใช้เวลา 3 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 ครั้ง ครั้งละ 3 ชั่วโมง รวม 18 ชั่วโมง

3. แบบทดสอบความรู้การสื่อสารภาษาไทยและภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยว จำนวน 20 ข้อ เป็นคำตอบแบบปรนัย คือ ตอบถูกได้ 1 คะแนน ตอบผิดได้ 0 คะแนน มีขั้นตอนการสร้างและทดสอบเครื่องมือดังนี้

3.1 ศึกษาบทเรียนภาษาไทยและภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยว

3.2 สร้างแบบทดสอบความรู้ด้านภาษาไทยและภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยว

3.3 นำแบบทดสอบความรู้ด้านภาษาไทยและภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาไทย 1 คน ผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาอังกฤษ 1 คน และผู้เชี่ยวชาญด้านการท่องเที่ยว 1 คน ตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาเพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไข

3.4 นำแบบทดสอบความรู้ด้านการพัฒนา

ศักยภาพด้านการสื่อสารภาษาไทยและภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวที่ได้ปรับปรุงแล้วมาทดสอบผู้เข้าร่วมอบรม

4. แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมอบรมที่มีต่อการอบรมภาษาไทยและภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวชุมชน ฯ

สร้างแบบสอบถามความพึงพอใจเกี่ยวกับการอบรมเชิงปฏิบัติการภาษาไทยและภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวชุมชน ฯ แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 4 ส่วน คือ 1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม 2. แบบสอบถามเกี่ยวกับความพึงพอใจด้านการอบรมเชิงปฏิบัติการด้านภาษาไทยเพื่อการท่องเที่ยว 3. แบบสอบถามเกี่ยวกับความพึงพอใจด้านการอบรมเชิงปฏิบัติการด้านการภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยว และ 4. ข้อเสนอแนะอื่น ๆ เพื่อให้ผู้เข้าร่วมอบรมได้แสดงความคิดเห็น โดยมีขั้นตอนดังนี้

4.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่มีความเกี่ยวข้องกับความพึงพอใจด้านการพัฒนาแบบเรียนภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

4.2 สร้างแบบสอบถามความพึงพอใจเกี่ยวกับการอบรมเชิงปฏิบัติการการพัฒนาภาษาไทยและภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวชุมชน โดยมีค่าระดับ 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

4.3 นำแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเพื่อหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างคำถามและเนื้อหาการอบรมเชิงปฏิบัติการ (IOC) โดย แต่ละข้อต้องมีค่าดัชนีความสอดคล้องในระดับ 0.50 ขึ้นไป โดยมีเกณฑ์การให้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ดังนี้

1 เมื่อเห็นว่าข้อคำถามสอดคล้องกับหัวข้อ

0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามสอดคล้องกับหัวข้อ

-1 เมื่อเห็นว่าข้อคำถามไม่สอดคล้องกับหัวข้อ

4.4 ปรับปรุงแบบสอบถามตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

4.5 นำแบบสอบถามไปใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยมีขั้นตอนในการเก็บข้อมูลการวิจัยโดยนำเครื่องมือวิจัยมาใช้ ดังนี้

1. นำแบบสำรวจความต้องการการใช้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวมาสอบถามกลุ่มตัวอย่าง

2. ออกแบบบทเรียนจากแบบสำรวจความต้องการเกี่ยวกับเนื้อหาในการสื่อสารภาษาไทยและภาษาอังกฤษสำหรับการท่องเที่ยว

3.ทดสอบความรู้พื้นฐานของผู้เข้าร่วมอบรมด้านการใช้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยว

4. จัดการอบรมเชิงปฏิบัติการด้านการสื่อสารภาษาไทยและภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวจากแบบเรียนให้แก่กลุ่มตัวอย่าง

5. ผู้เข้าร่วมอบรมทำแบบทดสอบหลังเรียนที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น

6. สอบถามความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมอบรมเชิงปฏิบัติการด้านการพัฒนาการใช้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยว

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสำรวจความต้องการด้านการใช้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยว ใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และนำไปออกแบบบทเรียน

2. การวิเคราะห์ข้อมูลก่อนและหลังการอบรมเชิงปฏิบัติการจะใช้ t-test แบบ dependent วิเคราะห์ความแตกต่างของคะแนนก่อนและหลังการอบรมเชิงปฏิบัติการ

3. การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมอบรม แบ่งออกเป็น 4 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้การแจกแจงความถี่ (Frequently) และร้อยละ (Percentage) ส่วนที่ 2 และส่วนที่ 3 ความพึงพอใจของผู้เข้าอบรมเชิงปฏิบัติการด้านการพัฒนาศักยภาพการสื่อสารภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และสำหรับส่วนที่ 4 คำถามปลายเปิดใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) เมื่อผู้วิจัยได้กลุ่มตัวอย่าง สร้างและทดสอบเครื่องมือเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยได้นำเครื่องมือทั้งหมดไปทดสอบกลุ่มตัวอย่างและนำมาวิเคราะห์ด้วยสถิติที่ผู้วิจัยได้กล่าวไว้ข้างต้น และรายงานผลการวิจัยต่อไป

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยจะนำเสนอตามลำดับวัตถุประสงค์ดังนี้ 1. พัฒนาบทเรียนภาษาไทยและภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวชุมชน ฯ ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 บทเรียนภาษาไทยและภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวชุมชน

บทเรียน	กิจกรรมฝึกปฏิบัติ	จำนวนชั่วโมงที่ใช้สอน	สื่อการสอน
1. การใช้ภาษาไทยเพื่อการนำเที่ยว	ผู้สอนสอนการใช้คำศัพท์ สำนวน โครงสร้างและหลักการใช้ภาษาไทยสำหรับการนำเที่ยว และให้ผู้เข้าร่วมอบรมทดลองใช้คำศัพท์ สำนวน และโครงสร้างภาษาไทยเพื่อการนำเที่ยว	3	Powerpoint และแบบเรียน
2. การใช้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษเพื่อการต้อนรับนักท่องเที่ยว	ผู้สอน สอนการใช้คำศัพท์ สำนวน โครงสร้าง ประโยค และบทสนทนาภาษาไทยและภาษาอังกฤษที่จำเป็นต่อการต้อนรับนักท่องเที่ยว และให้ผู้เข้าร่วมอบรมทดลองใช้คำศัพท์ สำนวน โครงสร้างและบทสนทนาภาษาไทยและภาษาอังกฤษเพื่อการต้อนรับนักท่องเที่ยว	3	Powerpoint และแบบเรียน
3. การใช้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษเพื่อการแนะนำสถานที่ท่องเที่ยว	ผู้สอน สอนการใช้คำศัพท์ สำนวน โครงสร้าง ประโยค และบทสนทนาภาษาไทยและภาษาอังกฤษที่จำเป็นต่อการแนะนำสถานที่ท่องเที่ยวและให้ผู้เข้าร่วมอบรมทดลองใช้คำศัพท์ สำนวน โครงสร้างและบทสนทนาภาษาไทยและภาษาอังกฤษเพื่อการแนะนำสถานที่ท่องเที่ยว	3	Powerpoint และแบบเรียน
4. การใช้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษเพื่อการแนะนำที่พัก	ผู้สอน สอนการใช้คำศัพท์ สำนวน โครงสร้าง ประโยค และบทสนทนาภาษาไทยและภาษาอังกฤษที่จำเป็นต่อการแนะนำที่พักและให้ผู้เข้าร่วมอบรมทดลองใช้คำศัพท์ สำนวน โครงสร้างและบทสนทนาภาษาไทยและภาษาอังกฤษเพื่อการแนะนำที่พัก	3	Powerpoint และแบบเรียน

ตารางที่ 1 (ต่อ)

บทเรียน	กิจกรรมฝึกปฏิบัติ	จำนวนชั่วโมงที่ใช้สอน	สื่อการสอน
5.การใช้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษเพื่อการแนะนำร้านอาหาร	ผู้สอน สอนการใช้คำศัพท์ สำนวน โครงสร้าง ประโยค และบทสนทนาภาษาไทยและภาษาอังกฤษที่จำเป็นต่อการแนะนำร้านอาหารและให้ผู้เข้าร่วมอบรมทดลองใช้คำศัพท์ สำนวน โครงสร้างและบทสนทนาภาษาไทยและภาษาอังกฤษเพื่อการแนะนำร้านอาหาร	3 3	Powerpoint และแบบเรียน
6.การใช้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษเพื่อการแนะนำสินค้าที่ระลึก	ผู้สอน สอนการใช้คำศัพท์ สำนวน โครงสร้าง ประโยค และบทสนทนาภาษาไทยและภาษาอังกฤษที่จำเป็นต่อการแนะนำสินค้าที่ระลึกและให้ผู้เข้าร่วมอบรมทดลองใช้คำศัพท์ สำนวน โครงสร้างและบทสนทนาภาษาไทยและภาษาอังกฤษเพื่อการแนะนำสินค้าที่ระลึก	3	Powerpoint และแบบเรียน
7. การใช้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษเพื่อการบริการด้านอื่น ๆ	ผู้สอน สอนการใช้คำศัพท์ สำนวน โครงสร้าง ประโยค และบทสนทนาภาษาไทยและภาษาอังกฤษที่จำเป็นต่อการแนะนำร้านอาหารและให้ผู้เข้าร่วมอบรมทดลองใช้คำศัพท์ สำนวน โครงสร้างและบทสนทนาภาษาไทยและภาษาอังกฤษเพื่อการบริการด้านอื่น ๆ	3	Powerpoint และแบบเรียน

รูปแบบบทเรียนประกอบด้วยคำศัพท์ ตัวอย่างประโยคในการพูด และบทสนทนาที่จำเป็นในการสื่อสารเพื่อการท่องเที่ยวทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ บทเรียนดังกล่าวเป็นคู่มือประกอบการอบรมเชิงปฏิบัติการ โดยวิทยากรจะออกเสียงภาษาอังกฤษและบอกความหมายด้วยภาษาไทย เพื่อให้ผู้เข้าร่วมอบรมได้ฝึกออกเสียงและฝึกสนทนาตามบทเรียนที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวของชุมชน เช่น กิจกรรมการล่องแพ ปางช้าง ร้านอาหาร โฮมสเตย์ และสินค้าที่ระลึกที่มีชื่อเสียงอย่างเกมไม้ เรือจำลอง และการทอผ้า ดังนั้นในบทเรียนนี้จึงสอดคล้องกับบริบทของชุมชน

ตารางที่ 2 ประสิทธิภาพของบทเรียนภาษาไทยและภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวชุมชน

การประเมิน	คะแนนเต็ม	$\bar{x}$	S.D.	ร้อยละ
ระหว่างอบรม (E_1)	70	56.40	3.51	76.39
หลังอบรม (E_2)	35	30.30	2.12	86.57

จากตารางที่ 2 ประสิทธิภาพของบทเรียนภาษาไทยและภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวชุมชน พบว่า บทเรียนมีค่าประสิทธิภาพ E_1 / E_2 เท่ากับ 76.39 / 86.57 เป็นไปตามเกณฑ์ 75 / 75 ที่กำหนด

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ของการเรียนรู้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวชุมชนก่อนและหลังการใช้บทเรียนภาษาไทยและภาษาอังกฤษเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวชุมชน

การทดสอบ	จำนวนคน	คะแนนเฉลี่ย	S.D.	t	Sig
ก่อนอบรม	36	15.64	1.16	-5.473	0.00
หลังอบรม	36	17.67	2.27		

จากตารางที่ 3 เมื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ก่อนและหลังอบรมเชิงปฏิบัติการเรื่อง “การพัฒนาภาษาไทยและภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวชุมชน” พบว่าผู้เข้าอบรมเชิงปฏิบัติการมีผลสัมฤทธิ์หลังการอบรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยมีคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนและหลังเรียนคือ 15.64 และ 17.67 ตามลำดับ

3. ความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมอบรมเชิงปฏิบัติการ แบ่งข้อมูลออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้เข้าอบรมเชิงปฏิบัติการ ผู้เข้าอบรมส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมีอายุ 21–30 ปี การศึกษาระดับประถมศึกษาประกอบอาชีพเกี่ยวกับการท่องเที่ยว รายได้ต่ำกว่า 10,000 บาท คนพื้นเมืองในภาคเหนือ ผู้เข้าอบรมส่วนใหญ่ ฟัง พูดและอ่านภาษาไทยได้ในระดับพอใช้ส่วนทักษะการเขียนส่วนใหญ่อยู่ในระดับน้อย ผู้เข้าอบรมส่วนใหญ่ฟัง พูด และอ่านภาษาอังกฤษได้ในระดับพอใช้ ไม่สามารถเขียนภาษาอังกฤษได้ไม่เคยอบรมภาษาอังกฤษมาก่อน ผู้เข้าร่วมอบรมใช้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวันนาน ๆ ครั้ง

ตารางที่ 4 ความพึงพอใจโดยรวมของผู้เข้าอบรมเชิงปฏิบัติการภาษาไทยและภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยว

ข้อมูล	ค่าเฉลี่ย $\bar{x}$	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D.	การแปลผล
1. วิทยากรภาษาไทย	4.39	0.76	มากที่สุด
2. สวัสดิการในการอบรมภาษาไทย	4.52	0.56	มากที่สุด
3. การบริการของเจ้าหน้าที่ในการอบรมภาษาไทย	4.43	0.72	มากที่สุด
4. ด้านความเข้าใจในการอบรมภาษาไทย	4.45	0.60	มากที่สุด
5. ด้านการนำภาษาไทยไปปรับใช้	4.51	0.62	มากที่สุด
6. วิทยากรภาษาอังกฤษ	4.39	0.76	มากที่สุด
7. สวัสดิการในการอบรมภาษาอังกฤษ	4.43	0.72	มากที่สุด
8. การบริการของเจ้าหน้าที่ในการอบรมภาษาอังกฤษ	4.37	0.63	มากที่สุด
9. ความเข้าใจในการอบรมภาษาอังกฤษ	4.43	0.72	มากที่สุด
10. การนำภาษาอังกฤษไปปรับใช้	4.45	0.60	มากที่สุด

จากตารางที่ 4 เมื่อสำรวจความพึงพอใจโดยรวมของการอบรมเชิงปฏิบัติการพบว่า ผู้เข้าอบรมเชิงปฏิบัติการมีความพึงพอใจในภาพรวมในระดับมากที่สุด โดยข้อที่มีระดับคะแนนเฉลี่ยมากที่สุดคือ สวัสดิการในการอบรมภาษาไทย ($\bar{x}$= 4.52, S.D. = 0.56) รองลงมาคือ การนำภาษาไทยไปปรับใช้ได้ ($\bar{x}$= 4.51, S.D. = 0.62) 3. ข้อเสนอแนะอื่น ๆ จากผู้เข้าอบรม ผู้เข้าอบรมเห็นว่าควรจัดการอบรมเชิงปฏิบัติการอีก และวิทยากรควรคำนึงถึงเนื้อหาและระยะเวลาในการอบรมให้เหมาะสม

สรุปผลการวิจัย

1. สรุปผลการหาประสิทธิภาพบทเรียนภาษาไทยและภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวชุมชน ฯ มีประสิทธิภาพ E_1/E_2 เท่ากับ 76.39/86.57 เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ (75 / 75)

2. สรุปผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ก่อนและหลังการอบรมเชิงปฏิบัติการภาษาไทยและภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวชุมชนพบว่าผู้เข้าร่วมอบรมมีทักษะสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. สรุปผลความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมอบรมเชิงปฏิบัติการต่อการอบรมเชิงปฏิบัติการภาษาไทยและภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวพบว่าผู้เข้าร่วมอบรมมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด

การอภิปรายผลการวิจัย

1. การพัฒนาบทเรียนภาษาไทยและภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวชุมชนในพื้นที่ตำบลแม่วิน อำเภอแม่วาง จังหวัดเชียงใหม่ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75 พบว่าบทเรียนภาษาไทยและภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวชุมชน ฯ มีประสิทธิภาพ E_1/E_2 เท่ากับ 76.39/86.57 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะมีการพัฒนาบทเรียนขึ้นอย่างเป็นระบบ เพื่อให้ได้บทเรียนที่มีประสิทธิภาพสอดคล้องกับ ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2556) ที่กล่าวว่าก่อนนำสื่อการเรียนการสอนไปใช้จริงจำเป็นต้องผ่านการทดสอบประสิทธิภาพก่อนนำไปใช้จริง โดยผ่านกระบวนการการทดลองใช้เบื้องต้นและทดลองใช้จริง

2. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ก่อนและหลังการอบรมเชิงปฏิบัติการ พบว่าหลังการเรียนรู้ผู้เข้าร่วมอบรมมีทักษะสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เนื่องจากมีการออกแบบบทเรียนที่ตรงกับความต้องการของชุมชนสอดคล้องกับงานวิจัยของธญวรรณ ก่ำคำ (2551) เรื่องการพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวสำหรับกลุ่มชุมชนธนบุรี กรุงเทพมหานครว่าประชาชนในชุมชนที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวในกลุ่มธนบุรี กรุงเทพมหานครต้องการใช้ภาษาอังกฤษในด้านการทักทาย บอกทาง การบรรยายผลิตภัณฑ์และการรับการสั่งอาหาร รวมถึงการออกแบบบทเรียนให้มีโครงสร้าง คำศัพท์ ความหมาย ประโยค และบทสนทนาที่สอดคล้องกับความสามารถของผู้เรียนและความต้องการของผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาภาษาไทยและภาษาอังกฤษได้ดีขึ้นสอดคล้องกับงานวิจัยของอลิษา วิชัยดิษฐ์ (2557) วิจัยเรื่อง การวิเคราะห์ความต้องการทางด้านการสื่อสารภาษาอังกฤษด้วยวาจาของมัคคุเทศก์ชาวไทย ผลการศึกษาพบว่า มัคคุเทศก์มีความต้องการทักษะในด้านการพูด คือ การกล่าวบทสนทนาทั่วไป การใช้คำศัพท์ทั่วไป การใช้สำนวนภาษาอังกฤษได้อย่างถูกต้อง สำหรับการฟัง มีความต้องการในด้านความเข้าใจสำเนียงภาษาอังกฤษที่หลากหลาย การฟังบทสนทนาทั่วไป การเดาคำศัพท์ที่ไม่รู้ และการเข้าใจสำเนียงภาษาอังกฤษที่หลากหลาย

3.ความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมอบรมเชิงปฏิบัติการเรื่องการใช้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะมีการออกแบบบทเรียนให้สอดคล้องกับลักษณะของชุมชน บทเรียนสามารถนำไปใช้ในการท่องเที่ยวชุมชนได้จริง และได้มีการฝึกปฏิบัติในระหว่างการอบรม ทำให้ผู้เข้าอบรมมีความมั่นใจในการใช้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวชุมชน ฯ มากขึ้นสอดคล้องกับงานวิจัยของวราพร พูลเกษ และคนอื่น ๆ (2555) เรื่อง การพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษของชุมชนหมู่บ้านโฮมสเตย์เพื่อเพิ่มศักยภาพด้านการท่องเที่ยว: กรณีศึกษาบ้านโคกโก่ง ตำบลกุดหว้า อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่าผู้เข้าร่วมอบรมมีความคิดเห็นในระดับมากที่สุดต่อการพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ผลการวิจัยควรนำไปใช้พัฒนาภาษาไทยและภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวในกลุ่มอื่น ๆ เช่น นักเรียน นักศึกษา เพื่อส่งเสริมการเป็นผู้นำเที่ยวในชุมชนต่อไป

2. โครงสร้างของบทเรียนสามารถนำไปใช้ในการพัฒนาภาษาไทยและภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวชุมชนในพื้นที่อื่น ๆ ได้

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ในการวิจัยครั้งต่อไปผู้วิจัยเสนอให้มีการทำวิจัยในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

1. ควรมีการศึกษาพฤติกรรมการใช้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวของผู้นำเที่ยวในชุมชน ฯ

2. ควรมีการศึกษาความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างชาติที่มีต่อการใช้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษของผู้นำเที่ยวในชุมชน ฯ

เอกสารอ้างอิง

จิตตินันท์ เตชะคุปต์. (2555). *เจตคติและความพึงพอใจในการบริการ เอกสารการสอนชุดวิชาจิตวิทยาการบริการ หน่วยที่ 8-15.* (พิมพ์ครั้งที่ 12). นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

ชัยยงค์ พรหมวงศ์. (2556). การทดสอบสื่อหรือประสิทธิภาพชุดการสอน. *วารสารศิลปากรศึกษาศาสตร์วิจัย, 5(1),* 5-20.

ณัฐพร แสงประดับ. (2557). *การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมวัฒนธรรมที่เป็นผลจากการพัฒนาการท่องเที่ยว: ศึกษาเฉพาะกรณีหมู่บ้านบ่อสร้าง อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่.* (วิทยานิพนธ์สังคมศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่).

ธญวรรณ ก๋ำคำ. (2551). การพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยว สำหรับกลุ่มชุมชนธนบุรี กรุงเทพมหานคร. *วารสารสารสนเทศ, 17*(2), 61-70.

น้ำลิน เทียมแก้ว. (2556). *ความพึงพอใจต่อการให้บริการของสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยมหาสารคามประจำปีการศึกษา 2555.* มหาสารคาม: สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

ประชาชาติ. (2562). *ปักหมุดแม่วิน สัมผัสนาขั้นบันได แม็กเนตท่องเที่ยว "เชียงใหม่".* สืบค้นจาก https://www.prachachat.net/local-economy/news-380703

วราพร พูลเกษ, วนุชชิดา ศุภัควนิช และธีติพล วิมุกตานนท์. (2558). การพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษของชุมชนหมู่บ้านโฮมสเตย์เพื่อเพิ่มศักยภาพการท่องเที่ยวบ้านโคกโก่ง ตำบลกุดหว้า อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดกาฬสินธุ์. *วารสารสังคมศาสตร์, 4*(2), 86-91.

ศราวณี แดงไสว. (2556). *ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการสินเชื่อธนาคารออมสินในเขตกรุงเทพมหานคร.* (การศึกษาอิสระบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการจัดการการตลาด,มหาวิทยาลัยสยาม).

ศิริลักษณ์ วีรทัต. (2558). *การพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษในการสร้างมัคคุเทศก์น้อยอาสาเพื่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของโรงเรียนบ้านทาป่าเปา อำเภอแม่ทา จังหวัดลำพูน.* (ปัญหาพิเศษวิทยาศาสตรบัณฑิต, สาขาวิชาการพัฒนาภูมิสังคมอย่างยั่งยืน มหาวิทยาลัยแม่โจ้).

ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอแม่วาง. (2554). *ข้อมูลทั่วไปของตำบลแม่วิน.* สืบค้นจาก http://cmi.nfe.go.th/nfe/nfe_maewang/popup.php?name=knowledge1&file=p_readknowledge&id=40

สรฤทธ จันสุข. (2555). *กองแผนงาน กรมการพัฒนาชุมชน.* สืบค้นจาก https://www.gotoknow.org/blogs/posts/328530

สินีนารถ ราชชมภู. (2557). แบบเรียนภาษาไทยเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมสำหรับชาวต่างชาติ. *วารสารมนุษยศาสตร์ปริทรรศน์, 36*(1), 67-78

สุริยน ตันตราจิณ. (2554). *การมีส่วนร่วมคืออะไร.* สืบค้นจาก https://region2.prd.go.th/th/ewt_news.php?nid=9979&filename=ect54?nid=9979&filename=ect54

องค์การบริหารส่วนตำบลแม่วิน. (2561). *แผนพัฒนาท้องถิ่น (2561–2564).* สืบค้นจาก http://www.maewin.net/Uploads/files/แผนพัฒนาท้องถิ่น%20(2561–2565).pdf

อลิษา วิชัยดิษฐ์. (2557). *การวิเคราะห์ความต้องการทางด้านการสื่อสารภาษาอังกฤษด้วยวาจาของมัคคุเทศก์ชาวไทย.* (วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาภาษาอังกฤษเป็นภาษานานาชาติ จุฬาลงกรณมหาวิทยาลัย).

Zhang, L. (2557). *แบบเรียนภาษาไทยเพื่อการท่องเที่ยวสำหรับนักศึกษาชาวจีน วิชาเอกภาษาไทย มหาวิทยาลัยยูนนานนอร์มอล สาธารณรัฐประชาชนจีน.* (วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ).